

Öğretmen Adaylarının İyi Öğretmen Olma İle İlgili Görüşleri*

Teacher Candidates' Views on Being a Good Teacher

Serdal IŞIKTAŞ**

ÖZ: Bu çalışma, öğretmen adaylarının iyi öğretmen olma ile ilgili görüşlerini araştıran nitel bir çalışmadır. Girne Amerikan Üniversitesi'nde 2013-2014 eğitim güz- bahar döneminde öğrenim görmekte olan 262 son sınıf öğretmen adayına açık uçlu bir soru yanıtlanmak üzere verilmiştir. İyi öğretmen olma ile ilgili görüşler kişisel ve meslekî özellikler, meslekî kazanım ve becerileri, öğretim strateji ve teknikleri ve liderlik başlıkları altında toplanmış olmasına rağmen verilen yanıtların çoğunluğu kişisel karakteristiklerin farklı boyutları altında toplanmıştır.

Anahtar sözcükler: Öğretmen adayları, İyi öğretmen karakteristikleri, Görüşler.

ABSTRACT: The aim of this study was to examine qualitatively 262 third year teacher candidates' views on being a good teacher. One open-ended question was posed to teacher candidates to be answered in writing. Although opinions about being a good teacher were categorized into six subtitles: personal characteristics, knowledge of subject and its teaching, skills, professional growth, appreciation, and commitment to the mission, most of the answers were about different dimensions of personal characteristics.

Keywords: Teacher candidates, good teacher characteristics, views

1. GİRİŞ

Eğitimin topluma kazandırılmasında en etkili ve verimli araç öğretmendir. Eğitim kurumlarının uygulama merkezi olan okulların en stratejik yapısı ve eğitim sisteminin planlanması ve işleyişinden birinci derece sorumlu öğretmendir (Musgrave, 1965, akt. Bursalıoğlu, 2002; Hagmann & Ansvari, 2013). Eğitim hizmetine bağlı olan öğretmen; sosyal, kültürel, ekonomik, teknolojik ve bilimsel özelliklere sahip ihtisas olan ve bilgi becerilerine bağlı akademik çalışma gerektiren profesyonel statü de bir alandır. Eğitim sisteminin kaliteli ve verimliliği öğretmenlerin yeterlilikleri ile paralel orantılıdır. Eğitim sisteminde görev yapan öğretmenlerin öğretim faaliyetlerine geçmeden önce hem hizmet öncesi hem de hizmet faaliyetlerinde yeterliliği bakımından iyi yetiştirilmesi eğitimin verimli ve istenilen hedeflere ulaşılabilmesi bakımından önemlidir. Öğretmenler için nitelikli, iyi, kaliteli, verimli vb. gibi birçok tanımlama yapılabilmektedir. İyi öğretmen kavramı; bir öğretmenin öğrenci merkezli yönetimi sağlaması, öğrencilerin öğrenmelerini sağlayacak olan tutum ve davranışları, öğrenci performansı ve bireysel öğretim stratejisi olarak gerçekleştirilmesi ile tanımlanabilir (Ashton, 1984, Şişman, 2005; Ursano & Kartheiser, 2007; Reid & Jo-Anne, 2011; Alkan ve Hacıoğlu, 2007). İdeal bir öğretmen sağlıklı, başarılı, özyönetimli, yaratıcı ve dışa dönük olarak tanımlanabilmektedir (Kivinen & Rinne, 1995). Bu yönüyle öğretmenlerin kişisel ve mesleki özellikleri önemli bir yere sahiptir (Sherman & Blackman, 1975; Şişman, 2005).

İyi bir öğretmende olması gereken nitelikleri belirleyebilmek için bu konu ile ilgili MEB tarafından akademisyen, eğitim uzmanları ve öğretmen görüşleri doğrultusunda yapılan bir çalışmada; öğretmenlerin kişisel ve mesleki değerleri, öğrenciyi tanıma, öğretme ve öğrenme süreci, gelişimi izleme ve değerlendirme, okul aile ve toplum ilişkileri, program ve içerik bilgisi gibi alt yeterlilikler belirlenmiştir (MEB, 2010). Öğretmenin sahip olduğu bilgi ve beceriler, öğrencilerin kişisel özelliklerini etkileyebilmektedir (Yetim ve Göktaş, 2004). Öğretmen ders

*Bu çalışma, Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi tarafından düzenlenen IV. Uluslararası Öğretmen Yetiştirme Politikaları ve Sorunları Sempozyumu'nda 16 Mayıs 2014 tarihinde bildiri olarak sunulmuştur.

**Öğretim Görevlisi, Yakın Doğu Üniversitesi, e-posta: serdallisiktas@gmail.com

etkinliği sürecinde olumlu veya olumsuz tutum ve davranışlarıyla değerlendirilmektedir. Böylelikle öğrenciler öğretmenin ne durumlarda tepki verdiği veya nasıl bir kişiliğe sahip olduğunu çözümler (Ergün, 1997; Karlı, 2003). Bu durum içerisinde iyi bir öğretmenin öğrenciler üzerinde etkili olabilmesi gereken özellikler; öğrencilerinin stres, üzüntü ve gerginliklerini hissetmesi ve bu durumu düzeltebilmesi; öğrencilerin bireysel farklılıklarını dikkate alabilmesi; öğrenci ve aileyi olumlu bir şekilde yönlendirme ve ortak işbirliği yapabilmesi; öğretim faaliyetlerini öğrenci temel becerilerine göre hazırlama ve uyum sağlayabilmesi gibi faktörler öğretmen tarafından yönetildiği takdirde aktif ve başarılı öğrenci yetiştirme eğilimi gerçekleşebilmektedir (Smith ve Mayes, 1994; Gordon, 1999; Senemoğlu, 2001; Çetin, 2001).

“İyi öğretmen” kavramında ortak bir takım noktalar bulunmaktadır. Öğretmenin ders işleyiş sürecindeki hedef ve davranışları gerçekleştirmeye yönelik öğretme-öğrenme etkinlikleri, uygun araç-gereç ve materyal kullanma, zamanı kullanma gibi faaliyetlerde bu kavramın etkisi görülmüştür. Örneğin; Berliner (1987)’nin yapmış olduğu bir çalışmada öğretmenin ders zamanında başlaması, grup çalışmalarına sıklıkla özen göstermesi, ifadelerin açık ve net olması gibi hususlar “iyi öğretmen” kavramını desteklemiştir. Arslan ve Özpınar (2008) iyi öğretmen niteliğini program, özdeğerlendirme, öğrenci merkezli öğretim stratejileriyle gerçekleşmesini vurgulamıştır. Özdeğerlendirmede bir diğer ayrıntı Kızıltepe’ye (2002) göre; iyi öğretmen; öğrencilere aktarmış olduğu konuların öğrenilememesindeki noksanlığı kendisinde bulmuştur. Öğretmen bu tür durumlarda öğrenciyi suçlu bulmayıp kendisi için gerekli önlemleri veya özdeğerlendirmeyi yapabilen olarak ifade etmiştir. Bayrak’a (2001) göre iyi öğretmen olma, eğitim sürecindeki öğretim faaliyetlerinden ve elde edilen başarılarından zevk duyulması, stres dolu okul ortamına karşı tedbirli olunması, hem okul içinde hem de okul dışında başkalarıyla iletişim kurabilmesi, tüm eğitim faaliyetlerinde sorumlu ve tutarlı olabilmesi, meslek hakkında yeni gelişmeler ve değişimlerde sürekli olarak kendini yenileyebilmesi gibi özellikler iyi bir öğretmen olma arzusunu taşıdığını belirtmiştir. Miron, (1983) iyi bir öğretmende bulunması gereken özelliklerde; eleştirel ve yaratıcı düşünmeyi destekleyen, bilgili, kendine güvenen ve yüksek beklentileri olan çağdaş bir yapısal durumu vurgulamıştır.

Huitt (2001) ve Aspy ve Roebuck’e (1975) göre; hümanist anlayış için iyi öğretmen kavramını; öğretmenin öğrencilere gerçek amaçları belirleyebilmesine rehber olan, sosyal ve duyuşsal becerilerinin gelişmesi için öğrencileri işbirliği içinde öğrenmesine teşvik eden, tartışmalara fırsat veren, öğrencilerin duygularına duyarlı olan ve öğretimle ilgili öğrenci görüşlerini dikkate alan bu tür belirleyici niteliklere sahip olmasını vurgulamıştır. Korthagen (2004) iyi öğretmen kavramına ilişkin tanımlamaların güçlüğünden bahsederek, “Gerçekten iyi öğretmen kimdir?” sorusu basit bir şekilde açıklama mümkün olmayacağından genel olarak temel kategoriler şeklinde veya yeterlik listesine göre öğretmen niteliğini kestirmenin kolay olacağını belirtmiştir. Dolayısıyla oluşturulması gereken bu tür kategorilerin öğretmen davranışları, yeterlikleri, inançları, kişiliği, kimliği bir arada uyum içerisinde olması gerektiği de vurgulanmıştır.

Öğretmen yetiştirme kurumlarının öğretmen nitelikleri incelenirken “iyi öğretmen kimdir?” sorusuna yeterli cevaplar elde edilememiştir. Bu tür sorular da araştırmacılar farklı kategorilerde öğretmenin özelliklerini belirtmişlerdir. Kane ve Temple, (1997) iyi bir öğretmeni; kişisel karakteristikler, beceriler, sınıf hakimiyeti, profesyonel gelişim, değişim, öğretmenlerin görevleri, görev büyüklüğü ve meslekî nitelikler olmak üzere 9 kategoride toplamış. Bu kategorilere aynı şekilde Ubuz ve Sarı (2009) 6 temel kategori başlıkları altında belirtmiştir. McDonalds (1975) bir çalışmada öğretmenin niteliğine göre iyi öğretmen kategorisini, öğretmenin kişisel özellikleri, entelektüel vasıflar (lider) , öğretim yaklaşımları ve davranışları (öğretim strateji ve yöntemleri) olmak üzere 3 kategoride toplamıştır. Sanders (2002), iyi

öğretmen kategorisini öğretmenlerin kişisel özellikleri, meslekî nitelikleri, mezuniyet nitelikleri, öğretim becerileri ve değer yargıları olarak üç boyutta ele almıştır.

1.1. Araştırmanın Önemi

Bu çalışmada elde edilen verilerin sonucuna ulaşılması bakımından, öğretmende bulunması gereken temel özellikler ile ilgili literatür çalışmalarına dayanarak nitelendirilmiştir. Bu nedenle bir öğretmenin en temel üç özelliği olan; alan bilgisi, meslek bilgisi ve genel kültür bilgisi öğretmenliğin vazgeçilmez yeterlilik ve beceri unsurlarıdır. Bu tür özelliklere sahip olan bir öğretmenin en iyi ve en yüksek verimi alabilmek için bir takım idealize edilmiş öğretmen davranış gruplandırılmaları yapılmasıyla mümkündür. Dolayısıyla bu çalışmada, öğretmen yetiştirme kurumlarında yer alan öğretmen adaylarının sahip oldukları bilgi, düşünce ve duygulara göre “iyi bir öğretmen” olma özelliğine ilişkin görüşleri öğretmenlerin bilgi ve yeterliliklerini geliştirebilme ve noksanlıklarını giderebilme adına önem arz etmektedir.

1.2. Problem Cümlesi

Öğretmen adaylarının "İyi Öğretmen Olma" ile ilgili görüşleri nelerdir?

Alt Problemler

1. Öğretmen adayları iyi öğretmen olmanın hangi özelliklerini daha çok belirtmişlerdir?
2. Öğretmen adaylarının görüşleri doğrultusunda geliştirilen "İyi Öğretmen Olma Algısı" ölçeğine ilişkin uzman görüşlerinin uyuma derecesi ne düzeydedir?

2.YÖNTEM

Bu çalışmada, 2013-2014 öğretim yılı Girne Amerikan Üniversitesi Eğitim Fakültesi bünyesinde yer alan; Türk Dili ve Edebiyatı, Türkçe, Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlığı, Okulöncesi, İngilizce, Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri gibi öğretmen yetiştirme programlarındaki son sınıf öğrencileri katılmıştır. Bu programlardaki son sınıf öğrencilerinin “İyi Öğretmen Olma” düşünce ve hislerini ortaya çıkarmak için nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Araştırmaya 262 öğretmen adayı katılmıştır.

2.1. Veri Toplama Araçları

Araştırmanın verilerini toplamak için 262 öğretmen adayına bir açık uçlu soru yazılı olarak yanıtlanmak üzere araştırmacı tarafından uygulanmıştır. Öğretmen adaylarına “İyi bir öğretmen nasıl olmalıdır?” sorusunu yöneltirken adayın, özel alan bilgisi, öğretmenlik meslek bilgisi (eğitim bilimine giriş, öğretim ilke ve yöntemleri, sınıf yönetimi, öğretim teknolojileri ve materyal geliştirme vb.) ve genel kültür olmak üzere üç ana temel dersleri tamamladıkları dikkate alınmıştır. 262 öğretmen adayının değişken sorularında; cinsiyet ve hangi okul türünden mezun oldukları istenmiştir. Cinsiyet değişkeninde 262 öğretmen adayının 103’ü erkek ve geriye kalan 159’u kadınlardan olduğu tespit edilmiştir. Bir diğer değişken özelliği de öğretmen adaylarına hangi okul türünden (Düz liseler, anadolu liseleri, öğretmen liseleri, fen lisesi ve özel liseler) mezun olduklarıdır. Bu durum tespitinde ise; 186 öğretmen adayı düz liseden, 45’i anadolu lisesinden, 11’i fen lisesinden, 5’i öğretmen lisesinden ve 5’i de özel okullardan mezun olmuşlardır.

2.2. Verilerin Analizi

2.2.1. Öğretmen adaylarının görüşlerinin analizi

Araştırmanın verilerinin analizinde kodlama sistemi oluşturulmuştur. Kodlama yapılarak temaların bulunması ve verilerin kod ve temalara göre organize edilmesi sağlanmıştır. Bu

aşamaların oluşturulmasıyla verilerde içerik analizi kullanılmıştır. Kodlama sistemi, verilerde benzerliği olanları, düzenli şekillenenleri, örnekleri ve temayı analiz eder. Daha sonra verileri temsil edecek şekilde kelime, söz veya kavramlar oluşturulur. Bu kavram veya kelimeler kodlama kategorileridir (Miles ve Huberman, 1994; Bryman, 2012; Şimşek ve Yıldırım, 2013; Bogdan ve Biklen, 1992;). Öğretmen adaylarının açık uçlu soruya vermiş oldukları cevaplar, araştırmacı tarafından belirli aşamalar çerçevesinde analiz edilmiştir. İlk aşamada verilerin tüm satırları okunmuş, karşılaştırma yapılmış, incelenmiş ardından tema şeklinde kodlanmıştır. İkinci aşamada verilerden elde edilen tema kodları öğretmen yapısına göre kategorilere ayrılmıştır. Kategoriler oluşturulunca ilgili araştırmaların yapısından da yararlanılarak araştırmaya destek sağlanmıştır (Sanders, 2002; Kane ve Temple, 1997; Ubuz ve Sarı, 2009; McDonalds, 1975; Harris, 2005). Son aşamada kategori işlemi son bulup, temaların hangi kategori de yer alması gerektiği incelenmiş ve yerleşmesi yapılmıştır. Bu işlem sonrası çeşitli uzman görüşlerine yer verilerek fikir birliği sağlanmıştır. Bu çalışmada "İyi Öğretmen" olma verisinde dört temel yapıda kategori oluşturulmuştur. Bunlar; kişisel ve meslekî özellikler, yeterlilik ve kazanımlar, öğretim strateji ve yöntemleri ile liderliktir. Bu kategorilerden elde edilen verilerin betimsel yönü ortaya çıkmıştır.

2.2.2. İyi öğretmen olma algısı ölçeğine ilişkin uzman görüşlerinin analizi

Araştırmada elde edilen verilerin uzman görüşlerinin uyuşmasına bakılmıştır. Bu amaçla Fleiss'in Kappa katsayısı kullanılmıştır (Fleiss, 1971). Söz konusu işlemler <http://justusrandolph.net/kappa/> adresinden yararlanılarak yapılmıştır. Fleiss'in kappa katsayısı ikiden fazla sabit sayıda puanlayıcı arasındaki karşılaştırmalı uyuşmanın güvenilirliğini ölçen bir istatistik yöntemidir (Cohen ve Swerdlik, 2002). Fleiss'in kappa ölçüsü bu uyuşmanın bir şans eseri olabileceğini de ele aldığı için basit yüzde orantı olarak bulunan uyuşmadan daha güçlü bir sonuç verdiği kabul edilir. Ortaya çıkan kategorik değişken olduğu için Fleiss'in kappa katsayısı bir parametrik olmayan istatistik türüdür. Landis ve Koch (1977) elde edilen κ değerlerini yorumlamak için aşağıdaki aralık değerlerini sunmuşlardır.

$$K = \frac{P - Pe}{1 - Pe}$$

K	Yorum
< 0	Hiç uyuşma olmaması
0.0 — 0.20	Önemsiz uyuşma olması
0.21 — 0.40	Orta derecede uyuşma olması
0.41 — 0.60	Büyük ölçüde uyuşma olması
0.61 — 0.80	Önemli derecede uyuşma olması
0.81 — 1.00	Neredeyse mükemmel uyuşma olması

3. BULGULAR

3.1. Öğretmen Adaylarının İyi Öğretmen Olma Görüşlerine İlişkin Bulgular

İyi öğretmen olma ile ilgili görüşler 4 temel kategoride incelenmiş ve tablolar haline getirilmiştir. Bu kategoriler öğretmenlerin; kişisel ve meslek özellikleri, yeterlilik ve kazanımları, öğretim strateji ve teknikleri, liderlik özellikleri olmak üzere ön plana almıştır.

Tablo 1. İyi öğretmen olma ile ilgili kişisel ve meslekî özellikler boyutundaki görüşler ve betimsel dağılım

KİŞİSEL VE MESLEKİ ÖZELLİKLER	F
Özgüven, ön yargısız	61
Anlayış, sabır, sağ duyu, empati	138
Dürüst, samimi	40
Güler yüzlü, sevecen, hoşgörü	117
Adaletli, güvenilir, insan hakları	14
Ahlaklı, etik, saygılı, gönüllülük	65
Yardımsöver, fedakar, soğukkanlı	14
İnanç, bağlılık, gelenek ve görenek	7
Demokratik, bürokratik	55
Çalışkan, dinamik, azimli ve başarılı	17
Otoriter	24
Objektif, tutarlı, nesnel	34
Kaliteli, üretici, entelektüel, yaratıcı	107
Uzman, araştırmacı, bilgili, profesyonel	133
Uzlaşma, paylaşma	15
Açık fikirli, özgür	6
Uyumlu ve geçimli	5
Ümitli	3
Sorumluluk, ilgili	13
Çağdaş, sosyal, güncel, kültürlü	9
Tecrübe	15
Rehber ve danışman	20
Atatürkçü, milliyetçi	12
Giyim ve görünüşe dikkat, özbakım	2
Esnek	32
Eğlenceli	13
Gözlemci, çok yönlü	17
Hümanist	3
Toplam	991

Tablo 1’de görölen öğretmenlerin kişisel ve meslekî özelliklerinin farklı boyutları uygulanan tüm öğretmen adayları tarafından ele alınarak belirtilmiştir. Bu kategoride 138 öğretmen adayı iyi bir öğretmenin anlayışlı, empati kurabilen, sabırlı ve sağduyulu olması gerektiği görüşündedir. 133 öğretmen adayı, iyi bir öğretmenin bilgili, araştırmacı, uzman ve profesyonel olması gerektiğini savunmuştur. 117 öğretmen adayı ise; iyi bir öğretmenin güler yüzlü, sevecen ve hoşgörölü olması gerektiğini savunmuştur.

Tablo 2. İyi öğretmen olma ile ilgili yeterlilik ve kazanımlar boyutundaki görüşler ve betimsel dağılım

Yeterlik ve Kazanımlar	F
İletişim	189
Zihinsel yetenek	17
Beden dili	28
Teknoloji, değişim ve yenilik	173
Program geliştirme	15
Yasa ve yönetmenlik	4
Analitik bir bakış açısı	3
Öğrenci psikolojisi	27
Eleştiri	11
Disiplin	37
Sosyal etkinlik	15
Problem giderme	9
Genel kültür ve yetenek	11
İnsan ilişkileri	3
Toplam	542

Tablo 2’de gösterilen iyi öğretmen olma ile ilgili ikinci kategori, öğretmenlerin yeterlilik ve kazanımları oluşturmaktadır. Bu kategoriye 203 öğretmen adayı görüş bildirmiştir. Bu görüşler doğrultusunda 189 öğretmen adayının iyi bir öğretmenin etkili iletişim becerisine sahip olması gerektiğini belirtmişlerdir. Buna yakın 173 öğretmen adayı iyi bir öğretmen adayının teknoloji kullanımı, sürekli gelişme göstererek değişim ve yenilik içinde olmayı gerektiren becerilere sahip olması gerektiği görüşünü savunmuştur.

Tablo 3. İyi öğretmen olma ile ilgili öğretim strateji ve yöntem boyutundaki görüşler ve betimsel dağılım

Öğretim Strateji ve Yöntem	F
Planlama	56
Yönerge	2
Değerlendirme	27
Analiz	15
Grup çalışmaları	38
Güdüleme	14
İşbirliği	27
Motivasyon	27
Hazırbulunurluk	20
Odak noktası	7
Yapılandırıcı yaklaşım	38
Buluş yoluyla öğretim	67
Araç-gereç materyal	14
Soru sorma	5
Zaman yönetimi	4
Bireysel farklılık	60
Tartışma	12
Yaparak yaşayarak öğrenme ilkesi	52
Eğitim ortamı	16
Öğrenci merkezli	33
Somuttan soyuta ilkesi	11
Toplam	545

Tablo 3’de gösterilen iyi bir öğretmen olmanın öğretim strateji ve yöntem boyutuna ilişkin görüşler 186 öğretmen adayı tarafından görüş bildirmiştir. Bu kategori de 67 öğretmen adayı iyi bir öğretmenin öğretim stratejisinde buluş yoluyla anlatım tekniğine yer vermesi gerektiğini belirtmişlerdir. 60 öğretmen adayı iyi bir öğretmenin bireysel farklılıkları stratejisinde yer vermesi gerektiğini belirtmiştir. Bu kategorilere yakın olan 56 öğretmen adayının, iyi bir öğretmenin öğretim stratejisinde planlama olması gerektiğini belirtmişlerdir.

Tablo 4. İyi öğretmen olma ile ilgili liderlik boyutundaki görüşler ve betimsel dağılım

Liderlik	F
İdealist	58
Kararlı	30
İnsiyatif	17
Özgün	14
Vizyon	38
Saygın	33
Model	19
Tam donanımlı	46
Statü	9
Transformasyonel	3
Toplam	267

Tablo 4’de görülen iyi bir öğretmen olmanın liderlik boyutuyla ilişkin görüşleri 89 öğretmen adayı tarafından belirtilmiştir. Bu kategoride iyi bir öğretmenin liderlik yönünü 58

öğretmen adayı tarafından idealist olarak belirtilmiştir. 46 öğretmen adayı liderliğe ilişkin katagoride iyi bir öğretmenin tam donanımlı olması gerektiğini belirtmiştir.

3.2. İyi Öğretmen Olma Algısı Ölçeğine İlişkin Uzmanların Görüşlerine İlişkin Bulgular

Araştırmada elde edilen veriler doğrultusunda araştırmacı tarafından var olan kategorilerin alt boyutlar çerçevesinde oluşmasına ve grup temaların maddeleşmesiyle ölçek geliştirme konusunda ilk adım atılmıştır. İlk olarak; maddeleşmiş temaların 5’li likert tipine göre 6 uzman görüşüne alınarak, istatistiksel değerlendirmeye yer verilmiştir.

Uzmanların vermiş oldukları cevaplar doğrultusunda maddelerin aritmetik ortalaması tespit edilmiş ve düşük puanlı maddeler elenmiştir. Ardından uzmanların kategoriler doğrultusunda Fleiss Kappa’ya göre “Uyuşma” değerleri verilmiştir. Bu değerler Tablo 7’de gösterilmektedir.

Tablo 7. İyi öğretmen olma algısı alt boyutuna ilişkin fleiss kappa uyuşma değerleri

Alt Boyutlar (Kategoriler)	Uyuşma yüzdesi	(K)
Kişisel ve Meslekî Özellikler	0.423811	
Meslekî Yeterlilikler ve Kazanımlar	0.419047	
Öğretim Stratejisi ve Yöntem	0.412698	
Liderlik	0.360000	

Tablo 7’de görüldüğü gibi, öğretmen adaylarının görüşleri doğrultusunda araştırmacı tarafından geliştirilen "İyi Öğretmen Olma Algısı Ölçeği" adlı uzman görüşlerinin Fleiss Kappa Uyuşma değerlerine göre; “Kişisel ve Meslekî Özellikler” ($\kappa=0.42$), “Meslekî Yeterlilik ve Kazanımlar” ($\kappa=0.41$), "Öğretim Strateji ve Yöntem" ($\kappa=0.41$) boyutlarında "Büyük ölçüde uyuşma olması" olduğu görülmektedir. “Liderlik” alt boyutlarında ise ($\kappa=0.36$) "Orta derecede uyuşma olması" olduğu görülmektedir. Bu bulgulara göre, en yüksek uyuşma “Kişisel ve Meslekî Özellikler” boyutunda olmuştur. Bu bağlamda iyi öğretmen olma algısı ölçeği güvenilirliğinin yüksek olduğu savunulabilir.

TARTIŞMA ve SONUÇ

Öğretmen adaylarının iyi bir öğretmen olma düzeyine ilişkin görüşlerinin incelenmesi amacıyla gerçekleştirilen bu çalışmada; elde edilen verilere göre belirli başlıklar altında "Kişisel ve meslekî özellikler, meslekî yeterlilikler ve kazanımlar, öğretim stratejileri ve teknikleri, liderlik" gibi kategoriler ele alındığı görülmüştür. Öğretmen adaylarının iyi bir öğretmen niteliğinde en çok yer verdikleri yapı öğretmenin kişisel ve meslekî özellikleridir. Öğretmenlerin kişisel özellikleri bir takım çeşitli boyutlara göre anlam kazanmıştır. Öğretmenlerin kişisel özelliğinin ön plana çıktığını vurgulayan çalışmaların (Ubuz & Sarı, 2009; Sherman & Blackaman, 1975; Kivinen & Rinne, 1995; Sanders, 2002; McDonalds, 1975; Keane & Temple, 1997; Cooper, 1987; Doyle, 1980; Green, 1996) bu verileri desteklediği görülmüştür. Öğretmenlerin kişisel özellikleri diğer bütün özelliklere göre daha ön planda olması, öğrenciler için öğretmenin ideal bir yapıda olması, eğitim olayları karşısında beklenen tavır alması, derslere karşı olumlu bir tutum sergilemesi gibi davranışlar bu nedeni oluşturmuştur. Öğretmenin kişisel ve meslekî özelliği birbirine yakın ilişkilidir. Kelchtermans (1993) öğretmenlerin kişisel ve meslekî özellikleri arasında yakın bir bağ olduğunu ve birbirinin tamamlayıcı özelliği olduğunu vurgulamıştır. Bu durum öğretmenin eğitim-öğretim süresince kendi davranışlarında bulunması gereken iki özelliğin, iyi öğretmen kavramının belirleyici faktörünü oluşturmuştur.

Öğretmen adayları, iyi öğretmeni kişisel ve meslekî özelliklere göre; en çok anlayışlı, sabırlı, sağduyulu ve empati olarak görüş bildirmişlerdir. Taşkaya (2012)'nin yapmış olduğu bir araştırmada öğretmen adayları nitelikli bir öğretmenin kişisel ve meslekî özelliklere göre en yüksek dağılımında iyi bir öğretmenin anlayışlı olması gibi benzer sonuçlara ulaşılmıştır. İyi bir öğretmenin eğitim sürecinde meslekî şartların her halinde sabırlı olmayı, kişisel duygularını kontrol altına alabilmeyi ve her düzeyde anlayış gösterebilme özelliğine sahip olabilmelidir. Çünkü iyi bir öğretmen öğrencilerinin istek ve davranışlarını kontrol edebilmek için sabır içinde anlayış göstererek kazanımlarını sağlayabilir. Aydın'ın (2009) yapmış olduğu bir çalışmada öğretmen ve öğrenci ilişkilerinde empatinin öğretmenin kişisel özelliği üzerinde büyük bir öneme sahip olduğu sonucuna ulaşılmıştır. İyi bir öğretmenin, empati yaklaşımı öğretmenin düşünce ve davranışlarında insancıl olmasını, öğrenciye içten ve ılımlı bir şekilde önem veren kişi olarak görülmesini sağlayabilir. Klis ve Kossewska (1996) iyi ve verimli bir öğretmenin empati özelliği, öğretmenlerin kişisel ve meslekî özelliğine ilişkin, yalnızlığa ve tükenmişlik sendromuna karşı koyabileceği sonucuna ulaşmıştır. Böylece bu durum; iyi bir öğretmenin empati özelliği öğrenciye karşı daha duyarlı davranabilme, duygu ve düşüncelerini daha yakından tanıyarak onları anlayabilmesine ve öğretmenin mesleğine karşı olumlu bir tutum geliştirmesini sağlayabilir. Araştırmada iyi bir öğretmenin kişisel ve meslekî özelliklere göre yakın olan farklı diğer iki boyutları (uzman, araştırmacı, bilgili, profesyonel; güler yüzlü, sevecen, hoşgörü) birbirine yakın frekanslarla etkili oldukları görülmüştür. Stanton (1985)'nin iyi bir öğretmenin nasıl olması gerektiğine ilişkin yapılan bir araştırmasında iyi bir öğretmenin güçlü bir akademik yeterliliğe ve uzmanlığa sahip olması ve konusunu çok iyi bilen bir araştırmacı olması gerektiğini ortaya koyan benzeri bir sonuçlara ulaştığı görülmüştür. Böylece iyi bir öğretmenin alanında uzman ve araştırmacı bir kişisel özelliğe sahip olması, sınıf içi ve sınıf dışı öğretim etkinliklerinde daha aktif ve başarılı olabilmelerini sağlamaktadır. Ubuz ve Sarı (2009)'nin sınıf öğretmeni adaylarının iyi öğretmen olma ile ilgili araştırmasında iyi bir öğretmenin güler yüzlü, sevecen, hoşgörülü olması gerektiği sonucuna ulaşmıştır. İlgili literatür taramasında iyi bir öğretmenin kişisel özellikleri doğrultusunda, bu tür yapıda olması gerektiğini vurgulayan bir çok (Tekişik, 2003; Yörük ve Tezcan, 2009; Gordon, 2001; Yetim ve Göktaş, 2004) araştırma sonucu bulunmaktadır. İyi bir öğretmen kişisel yapısının hoşgörü içinde olması sınıf içi demokratik bir ortamın oluşmasını sağlayabilir. İyi bir öğretmen, güler yüzlü bir kişiliğiyle öğrencilerine sevgiyle yakalaşabilmeli; çünkü eğitim sevgiyle başlanan ve başarı sevgi yoluyla gerçekleşen bir süreçtir. İyi bir öğretmenin öğrenciye sevecen yaklaşımı olumlu ve verimli bir ilişki kurulabilmesi bakımından önemlidir.

Araştırmada, iyi öğretmen "meslekî yeterlilik ve kazanımlar" boyutunda ele alındığında "iletişim" ön plana çıkmıştır. İyi bir öğretmenin iletişim yeterliliğine sahip olması, öğrenciye aktarılan bilgilerin ve öğretim işbirliği faaliyetleri gibi uygulamaların gerçekleşmesinde büyük önem arz etmektedir. Öğretmenin iletişim yeterliliği literatür olarak incelendiğinde (Gordon, 2001; Jones & Jones, 2004; Akçabol ve diğer., 2003; Açıkgöz, 2003; Ubuz ve Sarı, 2009; Bayrak, 2001; Yılmaz ve Çimen, 2008) bu sonucu desteklediği görülmüştür. İyi bir öğretmende iletişim becerisi yüksek olmalıdır. Öğretmenlerin öğretim sürecinde sınıfta başarıyı sağlayabilmesi öğrencileriyle etkili bir iletişim kurabilmesine bağlıdır. Bunun en açık nedeni öğrencilerle kurulan diyaloglarda beden dili, etkin dinleme, ses tonu, açık ve anlaşılır ifadeler kurması, gerek etkili bir öğretme-öğrenme sürecinin gerçekleşmesi gerekse öğrencilerin olumlu tutum ve davranışların kazanmasına yardımcı olması durumudur. İyi bir öğretmenin meslekî yeterlilik ve kazanımlarında bir diğer yüksek frekans "teknoloji, değişim, yenilik" ön plana çıkmıştır. İyi bir öğretmenin eğitim programlarında gerçekleşen değişimlerinde ve yeni teknoloji kullanımlarında belirli bir bilgi ve beceriye sahip olmalıdır. Eğitim faaliyetlerinde birtakım bakış açısı, strateji, üretme faaliyetleri gibi yenilik oluşturma becerisine sahip olabilmelidir. Minor ve diğerleri (2002) ve Peretz ve diğerleri (2003) yapmış oldukları bir araştırmalarda iyi niyetli ve nitelikli bir öğretmenin teknoloji kullanım becerisi ve bu üretme yeniliklerine sahip olma

durumu üzerinde de benzer sonuçlar ortaya çıkmıştır. Bu durumun öğretmenlik mesleğinin teknolojik ve üretim yeniliklerinde bilgi ve beceriye sahip olunması, öğretmenlik mesleğinin daha çok severek yapılmasından kaynaklandığı görüşünü vurgulamıştır. Böylelikle iyi bir öğretmenin belirli bir teknolojik kullanım becerisine sahip olması, değişim ve yeniliklere yer vermesi, eğitim sürecinde öğrencilerin gelişim ve öğrenme düzeylerine göre uygun olan öğretim teknolojisini kullanabilmesine imkân tanır. Aynı zamanda dersin konusuna bağlı uygun araç-gereç ve materyallerin öğretim sürecini kolaylaştırmasını sağlar ve öğrencilerle uygulamalar hakkında bilgi, beceri ve deneyimler kazandırır. Bu bakımdan öğretmenin bu tür donanımlara sahip olması ve kendini geliştirici yeniliklere açık olması gerekmektedir.

Araştırmada öğretmen adayları, öğretim stratejisi ve yöntem boyutunda "buluş yoluyla öğretim stratejisinin" iyi bir öğretmende bulunması gerektiğini tanımlamıştır. İyi bir öğretmenin bu tekniği, öğrencilerin temel yapıları keşfedebilmeleri için öğrenme sürecine aktif katılmalarını sağlar. Bunun için öğrencilere araştırma ve inceleme davranışı kazandırabilmelidir. Bu durum öğrenciyi merkeze alma stratejisidir. Arslan ve Özpınar (2008) iyi bir öğretmenin niteliğine ilişkin bir araştırmasında öğrenci merkezli öğretim stratejisine yön veren buluş yoluyla anlatım tekniği öğrenci merkezindeki aktif durumunu vurgulamıştır. Buluş yoluyla öğretim tekniği, öğretmeni daha çok konuların ilişkilerindeki örnek olmayan durumları sunmasında ön plana çıkarır. Bu tekniğin kullanılması, öğretmen açısından istenilen öğrenci merkezli grup çalışmalarının yapılmasındaki hedef ve kazanım sürecinin gerçekleşmesine ve öğrencilerin daha verimli ve etkileşim içinde öğrenme faaliyetlerine katılmasına imkân sağlayabilir. Yapılan bu araştırmada öğretim stratejisi ve yöntem boyutunda bir diğer önemli frekanslar "bireysel farklılık ve planlama" özelliğidir. Bu sonuca destek veren araştırmalarda (Kuzgun ve Deryakulu, 2009; Alkan ve Hacıoğlu, 1995; Çetin, 2001; Ashton, 1984) bireysel farklılık özellikleri öğretmenin uygulama stratejisine bağlı gerçekleşir. İyi bir öğretmen, öğretme-öğrenme sürecindeki planlamada bireysel farklılıkları göz önünde bulundurarak faaliyet göstermelidir. Çünkü her öğrenci farklı yeteneğe, ilgiye, ön öğrenmelere ve öğrenme biçimine sahiptir. Bu nedenle öğretmenler bu tür özelliklere dikkat ederek öğrenciye öğretim teknik ve stratejisini planlamalıdır. Böylelikle; öğrencilerin ilgi ve gereksinimlerini uygun öğrenme yaşantıları düzenine göre beceri ve deneyim kazanmalarına yardımcı olabilir. Öğretmen adayları iyi bir öğretmeni liderlik boyutunda "idealist" olması gerektiği görüşünü savunmuşlardır. İyi bir öğretmenin liderliği okul içerisinde anlamlı ve etkili ilişkileri gerçekleşmesine yardımcı olan ve öğretimsel faaliyetlerde uzmanlık ve aktif rol üstlenerek öğrenci içinde bir idol olmayı gerektirmektedir çünkü, iyi bir öğretmenin liderlik rolü öğrencisi için iyi bir örnek ve yaratıcılığa teşvik edici bir yapı, sorunları giderici bir karakter olarak görmesidir. Öğretmenlerin geleceğe dönük büyük hedefler içinde olması ve yaratıcılığı cesaretlendirilmesi bir "idealist" yapısını ortaya koymaktadır. İyi ve nitelikli bir öğretmenin liderlik özelliğine göre Harris (2005) ile Urbanski ve Nickolaou (2006) yapmış oldukları benzer bir araştırmada öğretmenin geleceğe dönük hedefleri planlaması ve ideal bir yapıda olduğu görüşünü desteklemişlerdir. Dolayısıyla iyi bir öğretmenin idealist bir yapıda olmasını gerektiren özelliklerin, öğretmenin kendilerini daha verimli ve etkili yönetebilmelerini sağlayan ileri dönük hedef programlarını gerçekleştirebilmeleridir. İyi bir öğretmenin liderlik boyutunda "vizyon" yapısı bir diğer yakın görüşlerden biridir. Bu özellik için Lieberman (1992) iyi ve etkili bir öğretmenin sorumluluk içerisinde gerekli bir vizyona sahip olmasının temel koşullardan olduğunu vurgulamıştır. Vizyon öğretmenin liderliğe katılımını etkileyen bir değerler bütünüdür çünkü iyi bir öğretmen başarıyı sürekli hale getirebilmesi için yeni roller ve gerekli sistematik planlamaların yapılmasına destek sağlayan unsurlardır. Genel olarak iyi bir öğretmen; kişilik yapısı bakımından öğrencilerine her konuda anlayışlı ve sabır göstermesini bilmesi, iletişim gücü ile bilgi donanım ve becerisine sahip olması ve öğretimsel faaliyetlerde öğrenmeyi pekiştirecek uygun yöntemleri kullanması gibi ideal bir yapıya sahip olabilmelidir. Dolayısıyla öğretmenlerin temel üç özelliği olan; alan bilgisi, öğretmenlik meslek bilgisi ve genel kültür bilgilerinin iyi bir öğretmen için yeterli

olabilmesi için öğretmen yetiştiren kurumların "Eğitim Bilimleri" (pedagojik) programlarının özellikle "Öğretmenlik meslek bilgisi ve özel eğitim yöntemleri" derslerinin yeniden programlanması ve düzenlenmesi gerekmektedir.

ÖNERİLER

İyi bir öğretmen olma özelliklerinde belirlenen faktörler bakımından, eğitim kurumlarında yer alan okullarda hizmet içi eğitim seminerleri doğrultusunda, eğitim ve öğretim faaliyetlerindeki başarıların sürekli hale getirilebilmesi ve öğrenci beklentilerini daha iyi algılayabilmek için yeni güncellemelerle öğretmenlere bu konuda bilgilendirmeler yapılabilirdir. Bu araştırmanın bulgularından yararlanarak öğretmenlere uygulanan veya uygulanması planlanan eğitim seminerlerinde özellikle; hoşgörü, güler yüzlü olma, öğrenci ile empati kurabilme ve iletişim kavramları üzerinde bir uygulama çalışmaları yapılabilir. Böylece, iyi bir öğretmenin anlayışlı ve etkili iletişim kurabilme yaklaşımı daha yaygın hale getirilebilir. İyi bir öğretmenin öğretim ve öğrenme sürecindeki buluş yoluyla öğretim stratejileri kullanımına ağırlık verebilmeli ve eğitim ders kitaplarında bu tekniğe göre daha çok planlama yapılması ve öğretmene yardımcı olabilmesi bakımından gerekli olduğu söylenebilir. İyi bir öğretmenin liderlik özellik yapısının sürekli olarak aktif olabilmelerini sağlayan yenilik ve gelişmelerin takibi ve deneyimlerden yararlanılabilmelidir. Bu nedenle öğretmenlerin yükseköğretime bağlı üniversitelerde düzenlenen sürekli eğitim merkezlerindeki liderlik sertifika programlarına tabi tutulması yararlı olabilir. Öğretmen yetiştiren kurumların iyi öğretmen olabilmeye yeterliliği üzerine teorik ve uygulama çalışmaları gerektiren "Öğretmenlik Mesleğine Giriş ve Özel Eğitim yöntemleri" derslerinin gerekli tutum ve davranışları kazandırması bakımından gerekli sistematik planlamaların yapılması gerekmektedir. Bu çalışmada, öğretmen adayları tarafından elde edilen veriler doğrultusunda araştırmacı tarafından gerçekleştirilen "İyi Bir Öğretmen Olma Algısı" ölçeği iyi bir öğretmen yetiştirme veya geliştirme araştırmalarına katkı sağlayabilmesi bakımından ölçek geliştirmede ilk adım olarak ele alınabilir.

KAYNAKLAR

- Alkan, C., Hacıoğlu, F. (2007). *Öğretmenlik uygulamaları*. İstanbul: Alkım Yayınevi.
- Ashton, P. (1984). Teacher efficacy: A motivational paradigm for effective teacher education. *Journal of Teacher Education*, (35), 28-32. <http://jte.sagepub.com/content/35/5/28.full.pdf+html>.
- Aspy, D. & Roebuck, F. (1975). The relationship of teacher-offered conditions of meaning to behaviors described by flanders. *Interaction Analysis Education*, 95, 216-222.
- Bayrak, C. (2001). *Öğretmenlik mesleğine giriş*. Ankara: Pegem A Yayınları.
- Bursahioğlu, Z. (2002). *Okul yönetiminde yeni yapı ve davranış*. Ankara: Pegem Yayıncılık.
- Duze, C. (2011). Students' and teachers' participation in decision-making and impact on school work and school internal discipline in Nigeria. *African Research Review: An International Multi-Disciplinary Journal, Ethiopia*, 5(2), 19.
- Gordon, T. (2001). *Etkili öğretmenlik eğitimi*. (Çev. Aksay, E.). (11. Baskı). İstanbul: Sistem Yayınları.
- Guide, A. (2000) The good teacher is more than a lecturer – the twelve roles of the teacher. *Medical Teacher* 22(4): 334-347.
- Hagmann, S., & Ansvari M. (2013). Teacher motivation & Job satisfaction. *International Journal of Vocational Education and Training*, 20(2), 7-22.
- Harris, A. (2005). Teacher leadership: More than just a feel-good factor?. *Leadership and Policy in Schools*, (4), 2001-219.
- Huitt, W. (2001). Humanism and open education. Kay: <http://chiron.valdosta.edu/whuitt/col/affsys/humed.html>.

- Hudson, D. (2009). Good teacher, good, school how to create a successful school. *Queensland University of Technology* This Journal Article is posted at Research Online. <http://ro.ecu.edu.au/ajte/vol37/iss7/6>.
- Jo-Anne, R. (2011). What does good teacher education research look like? *Asia-Pacific Journal of Teacher Education*, 39(3), 177-182.
- Kızıltepe, Z. (2002). İyi ve etkili öğretmen. *Eğitim ve Bilim Dergisi*, 27(126), 24 Mart 2014 tarihinde http://www.zeynepkiziltepe.com/index.php?option=com_content&view=article&id=59&Itemid=64 adresinden alınmıştır.
- Kivinen, O., & Rinne, R. (1995). Education of the elementary-school teachers and the images of citizenship in Finland during 19th and 20th Centuries. *Scandinavian Journal of Educational Research*, 39: 237-256.
- Korthagen, F., A., J. (2004). In search of good teachers: towards a more holistic approach in teacher education. *Teaching and Teacher Education*, 20, 77-97.
- Meijer, P. C., Korthagen, F. A. J. & Vasalos, A. (2009). Supporting presence in teacher education: The connection between the personal and professional aspects of teaching. *Teaching and Teacher Education*, 25(2), 297-308.
- Melvin, L. (2011). *How to keep good teachers and principals practical solutions to today's classroom problems*. Published by Rowman & Littlefield Education.
- Miron, M. (1983). What makes a good teacher? *Higher Education in Europe*, 8(2):45-53.
- Saha, J., L. & Dworkin, A., G. (2009). *International Handbook of Research on Teachers and Teaching*. New York (USA) Springer Science+Business Media, LLC
- Sarafidou, O., J. & Chatziioannidis G. (2012). Teacher participation in decision making and its impact on school and teachers. The current issue and full text archive of this journal is available at www.emeraldinsight.com/0951-354X.htm.
- Smith, C., M. (2008). *Handbook of Research on Teacher Education: Enduring Questions in Changing Contexts* Third Edition. Co-Published by Routledge/Taylor & Francis Group and the Association of Teacher Educators.
- Şişman, M. (2005). *Öğretmenliğe giriş*. Ankara: Pegem Yayıncılık.
- Ubuz, B., ve Sarı, S. (2009). Sınıf öğretmeni adaylarının iyi öğretmen olma ile ilgili görüşleri. *Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, (28), 53-61. 20 Mart 2014 tarihinde <http://egitimdergi.omu.edu.tr/upload/28/28.%20say%C4%B1.pdf> adresinden alınmıştır.
- Tekışık, H., H. (2003). *Öğretmenin kişisel yeterlilikleri*. Eğitime Yansımalar: VII Çağdaş Eğitim Sistemlerinde Öğretmen Yetiştirme Sempozyumu. 21-23 Mayıs 2003. Sivas. Cumhuriyet Üniversitesi. Ankara: Tekışık Yayıncılık.
- Yetim, A., A. ve Göktaş, Z. (2004). Öğretmenin mesleki ve kişisel nitelikleri. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 12(2), 541-550.
- Yılmaz İ., Çimen, Z. (2008). Beden eğitimi öğretmen adaylarının iletişim becerileri. *Atatürk Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi* (3), 3-14.
- Urbanski, A. & Nickolaou, M., B. (2006). *Reflections on teachers as leaders*. <http://mw.k12.ny.us/files/filesystem/reflections%20n%20Teachers>.
- Ursano, M., & Ursano, K., P. (2007). *The teaching alliance: a perspective on the good teacher and effective learning*, 70(3), 187-195. Psychiatry. file:///C:/Users/library/Downloads/d912f50a812cf69219.pdf.
- Chatziioannidis, G, Sarafidou, J. O., & Loumakou, M. (2011). Teacher participation in decision making and school and teacher outcomes: A study at the primary school level in Greece. European Educational Research Association.

Extended Abstract

In this project there are a few points in common that fit in with the notion of a “Being a Good Teacher.” The notion of a “being a good teacher” has played a role of explaining how well a teacher’s behaviour and aims during the period of teaching and learning effectively by using different tools, materials and spending lecture time efficiently.

Examining the legibility of teaching via institutions raising teachers, it was observed that the branched questions of "who is a good teacher?" could not be fully answered. Researchers have categorised characteristics and features under these types of questions. In order to be able to reach to fruition through

this research, the basic characteristics sought for in a teacher have been set on the grounds of literature research characterization. Due to this reason a teacher's three most basic features are; field information, teaching occupational knowledge and general knowledge. These three features are a teacher's irreplaceable and sufficiency guides. A teacher having these special qualifications can raise their productivity with a group of idealised "Teacher Behaviour" instructions. Thereby, candidate teachers who are being brought up by institutions must be able to harmonise and relate their information, thoughts and feelings with "being a good teacher" in order to be able to enhance and develop themselves and eliminate their deficiency.

Becoming a "good teacher" has been examined in four basic categories and has been put into graphs. These categories have been studied under teachers' individual and vocational characteristics, sufficiency and acquisition, teaching strategies and techniques and leadership qualities.

The teachers' individual and vocational characteristics have been taken into account by different views held by teachers that have taken part in the study. In this category 138 prospective teachers have claimed that a good teacher is understanding, sympathising, can show empathy towards students, patient and is prudent. 133 prospective teachers declared that a good teacher must be informative, researcher, expert and professional. 117 prospective teachers have put forward that, a good teacher is one that is cheerful, affectionate, and tolerant.

The second category of being a good teacher is put together with sufficiency and acquisition. In this category 203 prospective teachers have put their opinions forward. 189 prospective teachers think a good teacher must communicate effectively. Pursuit to this following up this 173 prospective teachers say a good teacher must follow up and use technology and must keep developing themselves throughout their career. 186 prospective teachers have put their opinions forward under the teaching strategies and techniques. 67 of them agree that a good teacher must go with the technique of using discovery and invention whilst explaining. 60 of the future teachers think a good teacher must give space to individual differences in their strategies. Pursuit to this category 56 candidates say a good teacher must be operating tasks in a planned way. The leadership category has faced 89 views and opinions. 58 future teachers say a good teacher must be idealist. 46 of them say a good teacher must be fully equipped.

The data reached to via this research has been split up into categories and sub-branches by the researcher, and the group themes have been itemised as the first step. Firstly the itemised themes are in groups of 5 in the type of a likert scale and have been done with the opinions of 6 experts, where statistical evaluation has been done. In the direction of the answers given by experts the items' arithmetical averages have been calculated and low scoring items have been disqualified. After this according to the "Fleiss Kappa", the experts have given equalised values. In the direction of the thoughts of prospective teachers "being a good teacher scale" have been calculated using the Fleiss Kappa alignment, "individual and vocational characteristic" ($k=0.42$) "sufficiency and acquisition" ($k=0.41$), "strategies and techniques" ($k=0.41$) categories have a large scale of alignment. "Leadership qualities" (0.36) has a middle scale alignment. These findings show that "individual and vocational characteristics" have the highest alignment. Relating to this "being a good teacher" research and scale could be proved of being a reliable study.

The study which has been conducted in order to examine the comments of prospective teachers' ideas about becoming a teacher at a good standard; has resulted under specific titles such as, "personal and vocational characteristics, vocational efficiency and gains, teaching strategies and techniques and leadership" categories. More importance was given to the personal and vocational features category by the applicants. Personal features of a teacher can be seen as various different characteristics. Democracy within the class can be gained by the teachers' tolerance. A good teacher must also be friendly and show their compassion to the students because; education starts with compassion and achievement is actualised by compassion. A gratifying teacher should approach kind heartedly towards the students to be able to gain a positive and efficient relationship. Under the category of "vocational efficiency and gains", teachers' knowledge and skills of using technology, and including the allowance of alteration, gives them a chance to recognise which technology is best suitable for students during their education. At the same time, it makes teaching easier as material related to the subject is used and this also gives the students an experience of different technology.

At this perspective, teachers must have these eligible skills and they should be able to self-improve themselves. Prospective teachers that use teaching strategies and methods during teaching and learning process should plan and take into account the personal differences of students, because each student has different abilities and interests. In order to have leadership and become idealist, applicants should look forward and target their plans. In general a good teacher; should be understanding and patient, communicate and information equipped and should use methods to reinforce what has been learnt. To sum up, the basis of being a good teacher comes in three features; field information, teaching vocational information and general knowledge. Education institutions which raise good teachers should reorganise “Educational Sciences” (pedagogic) lessons such as “teaching vocational knowledge and private education methods”.

Kaynakça Bilgisi

Işıktaş, S. (2015). Öğretmen adaylarının iyi öğretmen olma ile ilgili görüşleri. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi [Hacettepe University Journal of Education]*, 30(4), 119-131.

Citation Information

Işıktaş, S. (2015). Teachers candidates' views on good teacher [in Turkish]. *Hacettepe University Journal of Education [Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi]*, 30(4), 119-131.